

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007920

Dane szczegółowe

Właściciel: **muchaleon**
Kraj: **Niemcy**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **zachodniopomorskie**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **złożony**
Sygnowanie: **! Stylizowana litera A**
Wytwórca: **ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)**
Średnica: **25.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- napisy na awersie

Przeznaczenie

- innego transportu

Ostatnia aktualizacja: **2016-08-26 23:41**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2024.04.24

Opis guzika btrm007920

Niemiecki guzik motorniczych tramwajów

© buttonarium.eu

Awers przedstawia uskrzydłone, żelazne koło z odchodzącymi czterema piorunami (godło motorniczych tramwajów elektrycznych), dookoła całości umieszczono napis: ★★★ BERLINER ★★★ STRASSENBAHN, na obrzeżu guzika umieszczono pojedynczy, wypukły rant.

Rewers sygnowany: EXTRA (stylizowana litera A) FEIN.

Guzik znaleziono w okolicach Szczecina w województwie zachodniopomorskim.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik berlińskich motorniczych tramwajów elektrycznych. W 1865 roku otwarto pierwszą w Berlinie linię tramwajową, ale była to jeszcze linia obsługiwana przez konie. W 1881 roku uruchomiono w Berlinie, pierwszą na świecie, elektryczną linię tramwajową.

Źródła

[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

www.mojemazury.pl - Historia pewnego guzika, czyli konie z Linowca i tramwaje w Berlinie

[Wikipedia.de](https://de.wikipedia.org) - Geschichte der Straßenbahn in Berlin

[Wikipedia.pl](https://pl.wikipedia.org) - Tramwaj

Wytwórca: ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)

Firma **F. W. Assmann & Söhne** została założona w 1826 roku przez Friedricha Wilhelma Assmanna w miejscowości Lüdenscheid. Po jego śmierci firma była zarządzana przez syna Eugena Assmanna (1844-1929). Kolejnym jej właścicielem był syn Eugena - Rudolf Assmann (1874-1940).

Ciekawostki:

- Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP. Skrót RZM oznacza **Reichs Zeug Meisterei der NSDAP** - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.
- Firma produkowała guziki również na rynek rosyjski o czym świadczą napisy reklamowe typu: *1 КОПЪ*.
- Czasami w sygnaturze pojawiały się litery DRGM, czyli Deutsches Reichs Gebrauch Muster, czyli Wzór Użytkowy Rzeszy Niemieckiej.
- Czasami w sygnaturze pojawiał się napis: GES. GESCH. który jest skrótem od: GESETZLICH GESCHÜTZT, co oznacza Prawnie Chroniony

Źródła:

- [Assmann & Söhne - KATALOG](#)
- [Historia firmy ASSMANN](#)
- [Kody RZM 1](#)
- [Kody RZM 2](#)
- [Kody RZM 3](#)
- [Kody RZM 4](#)
- [Loga wytwórców](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analiz guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś zmienić lub dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 20:27**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2024.04.24